

Overhalla som REALFAGSKOMMUNE

Strategi for perioden 2016 - 2020

A. Innledning

Da Overhalla kommune søkte om å bli realfagskommune våren 2015, var dette godt forankret i politisk og administrativ ledelse i kommunen. Etter at kommunen fikk beskjed om at vi var valgt ut som realfagskommune, ble det administrativ og politisk enighet om at vi måtte bruke litt tid på å få planlagt vår realfagssatsning på en god og grundig måte. Vår organisasjon måtte rett og slett forsterkes noe m h t prosessledelse, før vi kunne sette i gang med nettverksgrupper og andre relevante tiltak, slik det legges opp til i den nasjonale satsningen. Vi fikk aksept fra Udir for å utsette hovedperioden knyttet til bruk av statlige midler til skoleåret 2016/ 2017. I tillegg har kommunen fått innvilget forlengelse av den nasjonale satsningen og mer statlige midler til gjennomføring.

Prosjektleder er på plass fra høsten 2016 og 3 ulike nettverksgrupper med deltakere fra barnehagene og skolene har en sentral rolle i arbeidet med forankring og faglig utvikling i barnehagene og skolene. Styringsgruppen, som består av alle enhetslederne i barnehagene og skolene, tillitsvalgte og fagsjef for oppvekst, er overordnet ansvarlig for gjennomføringen. Bruken av statlige midler vil bli fordelt på hovedinnsatsperioden som vil bli barnehage- og skoleårene 2016/ 2017 og 2017/ 2018. I løpet av denne perioden skal kommunens oppfølging for perioden 2018 - 2020 mer detaljert planlegges.

B. Overordnet mål for Overhalla som realfagskommune

Overhalla kommune skal ha et opplæringsløp som fører til at barn og unges kompetanse i realfag forbedres gjennom fornyelse av fagmetodikk, bedre læringsøkter og økt motivasjon.

Vi skal oppnå at barnehagebarn og elever i grunnskolene får et godt faglig grunnlag for videre utdanning og relevant kompetanse for fremtiden.

Dette skal vises gjennom dokumentert systematisk arbeid med relevante fagområder i rammeplanen for barnehagene og stabilt gode resultat i nasjonale målinger underveis i skoleløpet og etter endt grunnskoleopplæring.

C. Deltakende barnehager og skoler

Barnehager og antall barn (2016)

Ranemsletta barnehage (66), Moamarka barnehage (41), Gammelstua barnehage (32) og Skage barnehage (103)

Skoler og antall elever (2016)

Hunn skole (147) og Overhalla barne- og ungdomsskole (372)

D. Situasjonsbeskrivelse

Kommunens sterke sider for utvikling av realfag

Barnehagene:

- Noen barnehagelærere har naturfag som fordypning i tillegg til grunnutdanningen og noen deltar nå på videreutdanning i realfag ved Nord universitet.
- Det satses på tilrettelegging av gode barnehagelokaler.
- Barnehagene har gode uteområder for realfagsfremmende aktiviteter.
- Barnehagene har innarbeidet praksis for gode aktiviteter (kunnskap og metoder) knyttet til natur og miljø.

Skolene:

- Overhalla barne- og ungdomsskole har god kompetanse i realfag. Fordelingen av kompetansen på skolen er vektlagt som tema siste år, og en del endringer er blitt foretatt.
- Hunn skole har bra kompetanse i realfagene.
- Lærere fra skolene har deltatt i «Matte Teller» (Matematikksenteret) og Alle Teller (Matematikksenteret)
- U-trinn i utvikling: Overhalla barne- og u-skole har gjennomført regning som satsningsområde (i samarbeid med HiNT)
- Kommunen har prioritert realfagene i forbindelse med nasjonal videreutdanning de siste årene og har hatt med mange lærere på regional etterutdanning i regning. Lærere på begge skolene har fått kunnskap om nye metoder for matematikkundervisning gjennom videreutdanning i regi av HiNT.
- Skolene har gode utearealer for realfagsaktiviteter.
- Overhalla barne- og ungdomsskole har eget naturfaghus. Hunn skole har innredet eget naturfagrom.
- Prioritering av uteskole som metode, gir gode muligheter for fokus på realfag på begge skolene.
- Begge skolene deltar i «den naturlige skolesekken».

Kommunens utfordringer

- Vi må bli bedre til å bruke barnehagen som pedagogisk arena i realfag.
- De ansatte i barnehagene må forbedre sin kunnskap om fagområdene antall, rom, form, natur/ miljø og teknikk, for å bli konkrete nok i dialogen med barna og i planleggingen av pedagogisk innhold.
- Overgangen (helheten) mellom barnehage og skole må bli bedre.
- I nasjonale prøver i regning må vi stabilisere oss på et høyere nivå på 5. og 8. trinn spesielt.
- Flere elever må komme seg opp fra nivå 1 og 2 i forbindelse i nasjonale prøver på u-trinnet.

- Vi må kvalitetssikre enda bedre forbedring fra 8. til 9. trinn og ha spesielt fokus på de elevene som presterer dårlig i starten av u-trinnet.
- Sluttresultatene etter 10. trinn varierer for mye fra år til år. Dette må forbedres.
- Organiseringen av realfagsundervisningen må utvikles for å bli mer praktisk og motiverende.

E. Samarbeidspartnere og støttespillere.

- Overhalla kommune har innledet samarbeid med Nord universitet for skoleårene 2016/ 2017 og 2017/ 2018.
3 fagpersoner fra universitet vil delta på til sammen 24 nettverkssamlinger fordelt på 3 nettverksgrupper i løpet av 2 barnehage- og skoleår (minst 2 av 3 på alle samlinger)
- Fagpersoner fra Matematikksenteret vil sammen med fagpersoner fra Nord-Universitet delta på fellessamlinger for barnehageansatte og skoleansatte i strategiperioden.
- Deltakelse i «Den naturlige skolesekken» og «lektor 2» i regi av Naturfagsenteret.
- PP-tjenesten vil bli involvert i kommunens utviklingsprogram og vil ha en støttefunksjon i barnehagenes og skolens systemutvikling.
- Overhalla kommune har innledet samarbeid med Skogmo Industripark, som er en sammenslutning med 40 medlemsbedrifter og mer enn 500 ansatte.
- Samarbeid med Olav Duun videregående skole.

F. Evalueringsmetoder

Barnehagene

1. Kvalitetssikre gjennom årsplaner at realfagsfremmende aktiviteter i henhold til rammeplanen blir gjennomført.
2. Evaluering av realfagsfremmende aktiviteter og språkaktiviteter som bærebjelke for utvikling.
3. Bruke Udir sin foreldreundersøkelse (tatt i bruk fra høsten 2016)

Skolene

4. Bruke nasjonale prøver og nasjonale kartleggingsprøver.
5. *Alle Teller* utarbeidet av Matematikksenteret.
6. Standpunkt- og eksamensresultater.
7. Elev-, lærer- og foreldreundersøkelse.
8. Udir sin ståstedsanalyse.
9. Skolebidragsindikator.
10. Bruke det digitale verktøyet Engage (tidligere Vokal) for å systematisere kvalitetsarbeidet og sikre tilpasset opplæring for alle elever.
11. Evaluering av barnas basisferdigheter ved overgang fra barnehage til skole etter oppstart i skolen. Det samme ligger inne i rutinen for overgangen fra mellomtrinn til u-trinn.

G. Organisering av arbeidet med realfag i Overhalla

Organisatorisk mål 1	
Utvikle ledergruppen for barnehager og skoler til å bli en målrettet styringsgruppe for å utvikle Overhalla kommune til å bli en best mulig realfagskommune.	
Tiltak - styringsgruppen	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Styringsgruppe etableres. 2. Styringsgruppen skal ha minimum 4 oppfølgingsmøter hvert år i perioden 2016 – 2020 	
Styringsgruppens oppgaver:	
<ol style="list-style-type: none"> 3. Fremme politisk sak for kommunestyret for å få opprettet prosjektlederstilling (delstilling) 4. Tilsetning av prosjektleder 5. Styringsgruppen skal gi klare føringer m h t hva realfagsgruppens arbeid skal føre fram til. 6. Styringsgruppen sørger for at prosjektleder kommer på plass som forutsatt og har oppfølgingsansvar i h t vedtatte strategi. 7. Kommunen søker Udir om å få gjennomføre hoveddelen fra skoleåret 2016/ 2017. 8. Godkjenne gjennomføringsstrategi. 9. Endelig strategi behandles politisk i Overhalla kommunestyre. 10. Gjennomføre underveisevaluering og evaluering som grunnlag for rapportering. 11. Ansvar for rapportering til Udir. 12. Ansvar for oppfølging på enhetene i hovedperioden og etter at hovedperioden på 2 år er avsluttet. 	
Oppfølgingsdetaljer (1 – 12)	
2015	
Pkt 1 - 7	Er oppfylt/ gjennomført før hovedperioden startet.
2016	
Pkt 2	2 møter vår og 2 oppfølgingsmøter høst 2016 er gjennomført.
2017	
Pkt 9	Endelig behandling i kommunestyret i februar 2017.
Pkt 10	Underveisevaluering gjennomføres.
2018	
Pkt 11	Rapport til Udir
Pkt 12	Vedta oppfølgingsstrategi
Tiltak - arbeidsgruppe	
Styringsgruppen har valgt arbeidsgruppe som skal følge opp kommunens strategi. Denne består av 2 rektorer, 1 barnehagestyrer, fagsjef for oppvekst og prosjektleder (fra august 2016)	

Oppfølgingsdetaljer	
2015	
	Foreløpig strategi ble utarbeidet i 2015
2016	
	Oppfølgingsmøter internt og samarbeidsmøter med Nord Universitet er gjennomført. Endelig strategi klargjøres for politisk behandling i februar 2017.
2017	
	Oppfølging prosjektleder og bistand knyttet til nettverksgruppene. Lede arbeidet med å utvikle lokal læreplan for realfag fra barnehage til ut grunnskolen.
2018	
	Utarbeide oppfølgingsstrategi for årene etter at hovedperioden er gjennomført.

Organisatorisk mål 2
Nettverksgrupper (lærende nettverk) skal sammen med prosjektleder utarbeide et helhetlig system for opplæringstilbudet i realfag fra barnehage til og med 10. trinn.
Tiltak – nettverkssamlingene og oppfølging i barnehager og skoler
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prosjektleder skal ha ansvar for nettverksgrupper og lede disse. 2. 3 lærende nettverksgrupper skal jobbe skoleårene 2016/2017 og 2017/ 2018 med utgangspunkt i målsettingen. <ul style="list-style-type: none"> - 1 gruppe for pedagoger fra alle barnehagene og 1. og 2. trinn fra begge skolene - 1 gruppe for pedagoger 3. – 7. trinn fra begge skolene - 1 gruppe for u-trinnet. En mellomtrinns lærer fra hver skole deltar i u-trinnsgruppen. 3. Hver gruppe skal gjennomføre 8 heldagssamlinger i løpet av 2 barnehage- og skoleår. 4. 3 lektorer fra Nord Universitet innenfor fagområdene naturfag og matematikk deltar i nettverksgruppene. 2 av 3 fra Nord Universitet deltar på hver samling. 5. Aktuelle nettressurser og andre læringsressurser skal ha fokus som del av arbeidet i nettverksgruppene. 6. Analyser/ funn i kartleggingsprøver og nasjonale prøver skal være med å danne grunnlaget for temaene som blir drøftet i nettverksgruppene, med utgangspunkt i kompetansemålene etter 2. trinn, 4. trinn, 7. trinn og 10. trinn. 7. Alle barnehager og skoler gjennomfører oppfølgingsøkter i personalgrupper/ team på egen enhet i hovedperioden og årene etterpå. 8. Rammeplanen for barnehagene, grunnleggende ferdigheter og læreplanene for grunnskolen og nasjonal realfagsstrategi (2015) skal være overordnede dokumenter i arbeidet. I tillegg Ludviksen-utvalget: «Fremtidens skole». 9. Kjennetegn på «den beste» realfagstilnærmingen for de ulike trinn i utdanningsløpet skal drøftes og prøves ut av gruppe medlemmene og systematiseres av prosjektleder i løpet av prosjektperioden. Dette blir hovedelementer i kommunens lokale læreplan for realfag.

Oppfølgingsdetaljer (1 – 9)	
2016	
Prosjektleder har startet sitt arbeid. Nettverksgruppene er etablert og de 2 første samlingene m/ mellomarbeid er gjennomført. Tilbakemeldingene så langt er gode. Relevante temaer er diskutert og metodiske forelesninger er gjennomført av faglærere i naturfag og matematikk fra Nord-Universitet.	
Pkt 1 - 4	Er gjennomført som planlagt.
Pkt 6	Analyse av funn i kartleggingsprøver og nasjonale prøver er foretatt.
2017	
Pkt 2 - 9	Nettverksgruppene fortsetter vår og høst 2017.
Pkt 6	Vektlegges i nettverksgruppene våren 2017.
2018	
Pkt 2 - 9	Nettverksgruppene fortsetter vår 2018

H.Pedagogiske mål i arbeidet med realfag i Overhalla.

Overhalla kommune skal planmessig bygge opp og vedlikeholde pedagogiske mål og aktiviteter som fremmer videreutvikling av realfagene i barnehagene og grunnskolene.

Pedagogisk delmål 1

Overhalla kommune skal analysere egen kompetanse i barnehagene og skolene og prioritere etter- og videreutdanning som sikrer best mulig realfagskompetanse nå og i framtiden.

Tiltak – analyser og planer.

1. Kompetanseutviklingsplanene for barnehagene og grunnskolene skal innen 2017 inneholde analyse av realfagskompetanse og anbefale videreutdanningstiltak.
2. Plan må lages for kontinuerlig å oppfylle kompetansekravene i realfag i grunnskolen.

Oppfølgingsdetaljer (1 og 2)

2016	
Pkt 1	Lagt inn i utviklingsplanen for barnehage fra 2016.
2017	
Pkt 2	Skal ferdigstilles våren 2017 administrativt og legges inn i skolenes og barnehagenes utviklingsplaner for politisk behandling høsten 2017.

Tiltak – kompetanseheving	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Deltakelse på emne/ etterutdanningskurs og nasjonal videreutdanning for ansatte i barnehager og skoler. 2. Deltakelse på nasjonale og regionale realfagskonferanser. 3. Utveksling og videreutvikling av kompetanse gjennom lærende nettverk. 4. Deltakelse i «Den naturlige skolesekken» 5. Deltakelse i «Lektor 2» (samarbeid mellom u-trinn og bedrifter om undervisningsopplegg) 	
Oppfølgingsdetaljer (1 – 5)	
2015	
Pkt 1	Lærere fra Hunn skole deltok i etterutdanningen «Nøkler til naturfag» i regi av HiNT skoleåret 2014/ 2015.
Pkt 1	3 lærere deltok i videreutdanning matematikk skoleåret 2014/ 2015.
Pkt 4	Hunn skole deltok i «den naturlige skolesekken» skoleåret 2015/ 2016
2016	
Pkt 1	2 lærere gjennomførte videreutdanning i matematikk skoleåret 2015/ 2016.
Pkt 2	Pedagoger fra barnehagene deltok på realfagskonferansen «Realfag på barnehagevis» i regi av Nord Universitet 3. februar.
Pkt 3	Arbeidet er startet i 3 nettverksgrupper der til sammen 24 pedagoger fra barnehager og grunnskolene deltar + prosjektleder og 3 universitetslærere fra Nord universitet.
Pkt 4	Hunn skole deltar år 2 i «den naturlige skolesekken» skoleåret 2016/ 2017
Pkt 4	Overhalla barne- og ungdomsskole (OBUS) deltar år 1 i «den naturlige skolesekken» skoleåret 2016/ 2017
Pkt 5	OBUS deltar år 1 i «Lektor 2» skoleåret 2016/ 2017
2017	
Pkt 3	Arbeidet i 3 nettverksgrupper fortsetter skoleåret 2017/ 2018
Pkt 4	Overhalla barne- og ungdomsskole (OBUS) deltar år 2 i «den naturlige skolesekken» skoleåret 2017/ 2018.
Pkt 5	OBUS deltar år 2 i «Lektor 2» skoleåret 2017/ 2018
2018	
Pkt 3	Arbeidet i 3 nettverksgrupper fortsetter våren 2018
Pkt 5	OBUS deltar år 3 i «Lektor 2» skoleåret 2018/ 2019

Pedagogisk delmål 2

Overhalla kommune skal ha fokus på læringsressurser som fremmer best mulig realfagslæring for barn i barnehagene og elevene i grunnskolene.

Tiltak – læringsressurser

1. **Utarbeide plan for investering i realfagsfremmende læremidler/læringsressurser/utstyr og organisering av bruk i barnehager og skoler.**
2. **Fokus på gjennomgående læringsressurser/ læremidler som kan brukes både i barnehage og skole.**
3. **Innføre bruk av gruppebaserte aktiviteter ved bruk av læringsbrett (iPad)i barnehagene.**
4. **Alle elever i grunnskolene skal ha personlig læringsbrett for å styrke skolens mulighet til variert og kreativ tilnærming til realfag.**
5. **Lage oversikt over ressurser og utprøving/ bruk av nye ressurser skal gjennomføres som del av jobbingen i nettverksgruppene. Presentasjon og utprøving skal skje i fellesøkter i barnehagene og på skolene, og i forbindelse med felles planleggingsdager.**
6. **Bygge opp ressursrom for realfag på begge skolene. Ressursrom må inneholde mulighet til modellbygging (teknisk lego o l) og mulighet til arbeid med koding (programmering).
Undervisningsopplegg i rommene må være en del av elevenes ordinære undervisning.**

Oppfølgingsdetaljer (1 – 6)

2016

Pkt 1	Forslag til utstyrsinnkjøp for barnehagene er utarbeidet. Kommunen har fått kr 51.000,- fra Udir, der Udir har bestemt at Gammelstua private barnehage skal få dekket 4 iPad'er. Resterende beløp + kommunale midler brukes til innkjøp i h t forslag til utstyr.
Pkt 2	Vil være et kontinuerlig tema i nettverksgruppene.
Pkt 3	Barnehagene har fått læringsbrett i løpet av 2016.
Pkt 4	Alle elever har fått læringsbrett og de har vært brukt i undervisningen hele 2016.
Pkt 6	Arbeidet med å bygge opp ressursrom for realfag er startet på Hunn skole høsten 2016
Pkt 6	OBUS har eget naturfaghus

2017

Pkt 2	Vil være et kontinuerlig tema i nettverksgruppene
Pkt 3	Opplæring vil starte for barnehagene vår 2017.
Pkt 4	Innkjøp av utforskende læringsapper i realfag vil prioriteres.
Pkt 5	Vil bli systematisert mer og mer i løpet av prosjektperioden
Pkt 6	Arbeidet med å bygge opp ressursrom for realfag på Hunn skole vil fortsette.
Pkt 6	Planer vil bli utarbeidet for ny realfagsavdeling ved OBUS som erstatning for dagens naturfaghus.

2018

Pkt 2	Vil være et kontinuerlig tema i nettverksgruppene
Pkt 4	Vil bli kontinuerlig videreutviklet med nye læringsapper.
Pkt 5	Vil bli systematisert mer og mer i løpet av prosjektperioden
2019	
Pkt 4	Vil bli kontinuerlig videreutviklet med nye læringsapper.
2020	
Pkt 4	Vil bli kontinuerlig videreutviklet med nye læringsapper.

Pedagogisk delmål 3
I Overhalla skal våre læringsaktiviteter i barnehager og skoler kjennetegnes ved at de er <i>utforskende og eksperimenterende</i>.
Tiltak – Bruk av ekstern og intern kompetanse for å videreutvikle de ansattes undervisningspraksis.
Kommunen skal kjøpe inn nødvendig kompetanse for å gi de ansatte opplæring i nye læremidler og arbeidsmåter.
Oppfølgingsdetaljer
2016
Alle lærere har i løpet av skoleåret 2015/ 2016 fått 9 dager opplæring i pedagogisk bruk av læringsbrett, ledet av RIKT (Lillestrøm).
Nye lærere 1. og 2. trinn har høsten 2016 fått 4 dager opplæring i pedagogisk bruk av læringsbrett, ledet av RIKT .
Nye lærere 3. – 10. trinn har høsten 2016 fått opplæring av lokal ressursperson i pedagogisk bruk av læringsbrett.
Pedagoger fra Nord universitet har gjennomført forelesninger på 2 nettverkssamlinger høsten 2016 i hver nettverksgruppe.
Lærere 5. – 7. trinn har fått opplæring i bruk av Geogebra i matematikkundervisningen.
2017
Oppfølging læringsbrett og opplæring i andre læremidler administrert av prosjektleder ved hjelp av ekstern og intern kompetansepersoner.
Ekstern kompetanse vil gi opplæring i bruk av læringsbrett for ansatte i barnehagene.
«Realfag i barnehagen» - tema på planleggingsdag for alle barnehageansatte 15. mars. Fagansvarlige: Anne Nakken (Matematikksenteret) og Mona Reitan Rosenlund (Nord universitet)
Pedagoger fra Nord universitet vil gjennomføre forelesninger på 4 nettverkssamlinger i hver nettverksgruppe.
2018
Oppfølging læringsbrett og opplæring i andre læremidler ved hjelp av ekstern og intern kompetansepersoner.
Pedagoger fra Nord universitet vil gjennomføre forelesninger på 2 nettverkssamlinger i hver nettverksgruppe våren 2018.
2019
Oppfølging læringsbrett og opplæring i andre læremidler ved hjelp av ekstern og intern kompetansepersoner.
2020

Oppfølging læringsbrett og opplæring i andre læremidler ved hjelp av ekstern og intern kompetansepersoner.

Tiltak – Arbeidsmåtene og undervisningspraksisen

I Overhalla skal barnehagene og skolene ha fokus på videreutvikling av arbeidsmåter og undervisningspraksis i barnehage og skole. Arbeidsmåtene skal omfatte læringsaktiviteter både inne og ute på enhetene og i nærområder.

Oppfølgingsdetaljer

2016

Inspirasjon er hentet gjennom allerede utprøvde undervisningsmodeller: f eks prosjektet *Forskerføtter og leserøtter i regi av Naturfagsenteret*.

Uteskoleaktivitetene er vurdert og endret. Begge skoler deltar i «Den naturlige skolesekken» 2016/ 2017. Uteskoleaktiviteter har vært tema på nettverkssamling for 3. – 7. trinn høsten 2016.

2017

Bruk av iPad som del i utforskende læringsaktiviteter i barnehagene. Start i 2017.

Ny undervisningsmetodikk vil bli utprøvd i barnehagene og skolene parallelt med arbeidet i nettverksgruppene

2018

Ny undervisningsmetodikk vil bli utprøvd i barnehagene og skolene parallelt med arbeidet i nettverksgruppene

Pedagogisk delmål 4

Overhalla kommune skal ha oppfølgingsverktøy som gir treffsikre svar på hvilken støtte og tilnærming barna/ elevene trenger for å oppnå best mulig utvikling i realfag.

Tiltak - oppfølgingsverktøy

1. Kommunen skal styrke språkopplæringen i barnehagene, som grunnlag for god realfagsutvikling for barn i barnehagene i samarbeid med PPT.
2. Barnehagene skal dokumentere fokus på *antall, rom og form og natur, miljø og teknikk* i sitt pedagogiske arbeid.
3. Kommunen skal styrke leseopplæringen i grunnskolene som grunnlag for bedre forståelse i realfag gjennom å innføre leseutviklingssystemet SOL (systematisk observasjon av lesing).
4. De obligatoriske kartleggingsprøvene, nasjonale prøver og «Alle Teller» skal danne grunnlaget for oppfølging av enkeltelever gjennom skoleløpet.
5. Oppfølgingssystemene i grunnskolene skal systematiseres gjennom at alle lærere/ ledere skal bruke verktøyet VOKAL for samling av kartleggingsinformasjon.
6. Kommunen vil ta initiativ til tettere samarbeid med PPT om utvikling av realfagsaktiviteter i barnehage og skole.

Oppfølgingsdetaljer (1 – 6)	
2015	
Pkt 1	Fra 2014: Samarbeid med ressurspersoner fra Statped Sør-Øst. Innføring av kartleggings- og støtteverktøyet «Å by barnet opp til dans» i barnehagene.
Pkt 1	Foredrag for alle ansatte i barnehagene 26. november 2015 med Bente Hagtvet (UiO) som er med i forskergruppen <i>Child Language and Learning</i> .
Pkt 1	Systemoppfølgingstiltak for språkutvikling i barnehagene i samarbeid med PPT.
2016	
Pkt 1	Systemoppfølgingstiltak for språkutvikling i barnehagene i samarbeid med PPT
Pkt 3	Ressurslærere har fått opplæring før innføring av SOL.
Pkt 4	Begge skolene har hatt fokus på oppfølging av elevens resultater på kartleggingene. Noen klassetrinn har brukt Alle Teller, men dette er ikke systematisk brukt som ledd i strategi foreløpig.
Pkt 5	Vokal er tatt i bruk på begge skolene i løpet av 2016.
2017	
Pkt 1	Systemoppfølgingstiltak for språkutvikling i barnehagene i samarbeid med PPT
Pkt 2	Lage system for å dokumentere fokus <i>på antall, rom og form og natur, miljø og teknikk</i> skal utarbeides i tillegg til beskrivelsene i årsplanene.
Pkt 3	Innføring av SOL på begge skolene med felles oppstart 15. mars og oppfølging på hver skole ledet av ressurslærerne vår og høst 2017.
Pkt 4	Kommunens kartleggingshjul blir oppdatert.

Pedagogisk delmål 5

Kommunen skal videreutvikle sin miljøsatsing gjennom fokus på realfag som viktig fagområde i framtidens miljøarbeid for å stimulere til læring om bærekraftig utvikling.

Tiltak – realfag med miljøfokus.

1. Utvikle progresjon i realfagsaktiviteter med miljøfokus i barnehagene og skolene – inneaktiviteter og aktiviteter i nærmiljøet.
2. Legge til rette for aktiviteter for barnehager og skoler i felles ressursrom på skolene og eventuelt i samarbeid med Newtonrommet i Namsos.
3. Utvikle tverrfaglige realfagsoppgaver i tilknytning til fornybare energikilder.
Lokale fokusområder kan være: ett av landets største solcelleanlegg som vi har installert på taket på Overhalla barne- og ungdomsskole og Skage barnehage som blir ferdig sommeren 2017.
4. Rutinene som er innarbeidet gjennom «Grønt flagg», «Miljøfyrtårn» og kommunens miljøsertifisering ISO 14001 skal følges opp.

Oppfølgingsdetaljer (1 – 3)

2016

Pkt 1	Fokus på resirkulering både i barnehagene og skolene.
Pkt 1	Klassetrinn 10 har pedagogisk opplegg om fornybare energikilder i Newtonrommet i Namsos.

2017	
Pkt 2	Fortsette arbeidet med å utvikle felles aktiviteter i ressursrom på skolene
Pkt 3	Utvikle 3 undervisningsopplegg som gjennomføres på 4 nivå: Barnehage, 1. – 4. trinn, 5. – 7. trinn og u-trinn.

Pedagogisk delmål 6

Kommunen skal etablere et tettere samarbeid med eksterne miljøer for å utvikle interessante læringsaktiviteter som fremmer interessen for realfag.

Kommunen skal være en viktig bidragsyter i et framtidsrettet arbeid for å sikre at bedrifter i Overhalla og Namdalen får tilgang til den realfagskompetansen bedriftene vil ha behov for.

Tiltak – Samarbeid med lokalt næringsliv

1. Formalisere samarbeid med Skogmo industripark som hovedsamarbeidspartner for utvikling av realfag i Overhalla (mer enn 30 bedrifter) og andre lokale bedrifter.
2. Samarbeid med bedrifter i forbindelse med gjennomføring av **Lektor 2**. Sammen med lokal bedrift utarbeides og gjennomføres det undervisningsopplegg for elever på u-trinnet.
3. Vurdere eksisterende og nye samarbeidsformer med **gårdsbruk** i kommunen, med landbruksorganisasjoner som samarbeidspartner.
4. Aktiviteter med realfagsmål knyttet til de muligheter **elvene** i kommunene gir (bl a Bjøra og Namsen).
5. Søke støtte fra **Ungt Entreprenørskap** for å få idéer og nye vinklinger.
Arrangere Gründercamp med fokus på realfaglige utfordringer. Gjennom dette ønsker vi å stimulere for praktisk realfagsanvendelse.
6. Involvere Nord universitet i arbeidet med å utvikle gode samarbeidsmodeller med lokalt næringsliv

Oppfølgingsdetaljer (1 – 6)

2015	
Pkt 1	Formell kontakt ble opprettet med Skogmo industripark 3. september 2015, der realfagsstrategien kobles til industriparkens «Strategi 2020»
2016	
Pkt 2	Overhalla barne- og ungdomsskole deltar i Lektor 2 fra høsten 2016.
2017	
Pkt 1	Kommunen og Skogmo industripark vil arrangere «Work-shop», der utvalgte pedagoger fra barnehager og skoler jobber sammen med ansatte med realfagskompetanse i industriparken, for sammen å se muligheter knyttet til læringsaktiviteter i barnehage og skole.
Pkt 2	Etter Work-shop blir samarbeidsmulighetene tatt opp som tema i nettverksgruppene med mål å få tiltak inn i den lokale læreplanen.
2018	
Pkt 1	Arbeide videre i nettverksgruppene med utvikling av samarbeidet med lokalt næringsliv.
Pkt 5	Arrangere Gründercamp med fokus på realfaglige utfordringer i samarbeid med lokalt næringsliv.

I. Lærende nettverk

Vårt arbeid i nettverksgruppene og oppfølging i barnehagene og skolene vil bygge på Torbjørn Lund sin modell for lærende nettverk.

1. Praksisfortellinger
2. Refleksjon over «hjemmeoppgave»
3. Teori v/ fagfolk fra Nord universitet
4. Arbeid med teorien og samtaler rettet mot ny praksisperiode på egen enhet.
6. Avslutning

J. Mål for resultater på nasjonale prøver.

Regning 5. trinn

I Overhalla skal maksimalt 20% av elevene være på mestringsnivå 1 og minimum 22% av elevene på mestringsnivå 3.

Regning 9. trinn

På 9. trinn skal maksimalt 5% av elevene være på mestringsnivå 1 og minimum 40% av elevene skal være på mestringsnivå 4 eller 5.

K. Tilskudd i tillegg til ordinær drift.

Statlig tilskudd til gjennomføring: kr 448000,-
Pengene brukes til:

1. Deldekking av prosjektlederstilling.
2. Vikarutgifter for ansatte i barnehager og skoler på nettverkssamlingene
3. Dekking av reiseutgifter på nasjonale samlinger i tilknytning til realfagskommunen.

Statlig tilskudd til utstyr i barnehagene: kr 51000,-